

Van: Marja Pronk

Verzonden: donderdag 20 november 2025 13:27

Onderwerp: Tav de griffie - over het belang van voedseleducatie

Geachte raadsleden,

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 doen wij, als makelaars Jong Leren Eten Zuid-Holland, een dringende oproep:

Maak voedseleducatie onderdeel van uw verkiezingsprogramma en neem het op in uw coalitieakkoord.

Waarom? Omdat voedseleducatie een krachtig antwoord biedt op urgente maatschappelijke vraagstukken die ook in uw gemeente spelen.

Waarom voedseleducatie?

Kinderen groeien op in een wereld waarin gezondheid, duurzaamheid en sociale ongelijkheid steeds meer onder druk staan. Tegelijkertijd missen zij basiskennis over voeding, natuur en de herkomst van hun eten. Voedseleducatie – via schooltuinen, boerderijeducatie, lessen over gezonde voeding en verbinding met lokale voedselinitiatieven – biedt een antwoord op deze uitdagingen.

Wat lost voedseleducatie op?

- **Gezondheid:** voedseleducatie draagt bij aan een gezondere leefstijl en preventie van overgewicht.
- **Gelijke kansen:** alle kinderen, ongeacht achtergrond, krijgen toegang tot natuur en gezonde voeding.
- **Duurzaamheid:** kinderen leren over biodiversiteit, klimaat en voedselproductie.
- **Burgerschap:** voedseleducatie versterkt betrokkenheid bij de leefomgeving en stimuleert actief burgerschap.

Wat levert het op? – Social Return on Investment (SROI)

Voedseleducatie is niet alleen waardevol voor kinderen, maar ook voor de samenleving als geheel. Onderzoek toont aan dat:

- Elke euro geïnvesteerd in gezonde schoolmaaltijden levert tot **€4,80** op aan besparingen in zorgkosten en productiviteit.
Bron: Deloitte & Universiteit Maastricht, Kokkerelli, 2024
- Preventie van overgewicht bij kinderen kan leiden tot een besparing van gemiddeld **€1.200 per kind per jaar** aan zorgkosten.
Bron: Gezonde Basisschool van de Toekomst, Universiteit Maastricht
- Kinderen die gezond lunchen en voldoende bewegen scoren beter op rekentoetsen, wat leidt tot betere schoolprestaties en minder schooluitval.
Bron: Gezonde Basisschool van de Toekomst
- Schooltuinen versterken sociale cohesie door betrokkenheid van ouders, buurtbewoners en vrijwilligers. Vrijwilligerswerk levert een maatschappelijke waarde van **€15–€20 per uur**.
Bron: Louis Bolk Instituut, 2023
- Voedseleducatie leidt tot duurzamere voedselkeuzes en meer milieubewustzijn bij kinderen.
Bron: Wageningen University & Research, 2024

- Langetermijneffecten op inkomen: elk jaar dat een kind een gezonde schoollunch krijgt, leidt tot een **0,35% hoger inkomen** op volwassen leeftijd.

Bron: Zweeds longitudinaal onderzoek, geciteerd door Deloitte

Waarom nu lokaal beleid?

Net als bij het Sportakkoord en cultuureducatie is lokale verankering cruciaal. Gemeenten kunnen voedseleducatie vormgeven op maat, passend bij hun eigen ambities op het gebied van gezondheid, jeugd, duurzaamheid en onderwijs. Er zijn bovendien koppelkansen met bestaande programma's zoals JOGG, Gezonde School, de Alliantie schooltuinen, klimaatadaptatie en burgerschap.

In veel gemeenten in Zuid-Holland zijn sterke netwerken actief, zoals IVN, NME-centra, GGD/JOGG en Jong Leren Eten. Toch ontbreekt vaak nog een expliciet en samenhangend voedselbeleid. Terwijl initiatieven zoals schooltuinen, boerderijeducatie, groene pleinen en lokale voedselprojecten aantonen dat er draagvlak is voor structurele verankering. Gemeenten kunnen hierop voortbouwen door voedseleducatie een plek te geven in hun beleid.

Wat vragen wij van u?

- Neem voedseleducatie op in uw verkiezingsprogramma.
- Maak het onderdeel van uw coalitieakkoord.
- Zorg voor structurele ondersteuning van scholen en moestuincoaches.
- Verbind voedseleducatie aan uw beleid op gezondheid, jeugd, klimaat en onderwijs.

Samen zorgen we ervoor dat elk kind in Zuid-Holland toegang krijgt tot voedseleducatie – op school, in de buurt en in de natuur.

Voor meer informatie en een handreiking:

https://www.jonglereneten.nl/sites/default/files/2025-03/JLE%20Gesprekskaart_Gemeente_Digitaal%202025.pdf

<https://goodfoodcity.nl/message/100037/handreiking-helpt-gemeenten-op-weg-naar-gezond-en-duurzaam-voedselbeleid>

Met een hartelijke groet,

Manja van den Bos en Lisa van Antwerpen & Marja Pronk

Makelaars Jong Leren Eten Zuid-Holland

<https://www.jonglereneten.nl/provincie/zuid-holland>